

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/63/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

177/2019. (VI. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2019. február 7-én előterjesztett **panaszát** a 2019. június 13-án – Dr. Cservák Csaba testületi tag – távollétében megtartott zárt ülésén született döntése alapján

megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2019. február 7-én, portai úton előterjesztett beadványában vele szemben 2019. január 28-án foganatosított rendőri intézkedést kifogásolt. A panaszos ezen a napon, főúton haladt Ny. város irányába, amikor egy stop táblánál nem tett eleget a megállási kötelezettségének, melyet egy éppen arra haladó járőr észlelt. A rendőrök megállították a panaszost, igazoltatták, majd közölték vele, hogy szabályszegést követett el. Azonban az esetet nem lehetett helyszíni bírság formájában rendezni, ezért a panaszost előállították a *H. Városi Rendőrkapitányságra* (a továbbiakban: *Rendőrkapitányság*). A panaszos az intézkedést aránytalannak ítélte meg a szabályszegés mértékéhez képest, ezért ennek több esetben, normál hangon, trágár beszédű, sértegetéstől mentesen hangot is adott. A panaszos már ekkor közölte, hogy az intézkedés ellen azonnal panasszal kíván élni írásban.

A panaszos arról is beszámolt, hogy az ügyintézés folyamán, a kapitányságon konfliktusba keveredett az egyik rendőrrel, aki egyébként nem intézkedett vele szemben, de minden bizonnyal megelégtette a panaszos véleménynyilvánítását. A panaszos megjegyezte, hogy két fiatal járőr foganatosította vele szemben az intézkedést, akik teljesen korrektül viselkedtek.

Amikor a panaszost behívták a folyosóról, hogy megtekintse a közúton készített felvételt, megjelent a fent említett (harmadik) rendőr, aki arrogáns stílusban kérdőre vonta a panaszost,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

hogy miért ordítózik, és közölte, hogy a panaszos elő van állítva, és ezért neki joga van csendben maradni és menjen ki a helyiségből. Ekkor a panaszos visszakérdezett, hogy akkor most le van tartóztatva. Erre talán a rendőr még válaszolt, és mondta, hogy nem. A panaszos közölte, hogy ő nem ordítózott, hanem a rendőr ordítózik vele, és éppen kifelé menne, ha nem állna előtte, és kiengedné. A rendőr erre annyit mondott, hogy mindjárt. A panaszos elkérte a jelvéyszámát, hogy panaszt tehessen ellene. A rendőr a jelvéyszámát rögtön elhadarta, de azt megjegyezni, pláne feljegyezni a panaszos nem tudta. Ezután a rendőr távozott, de a panaszos utána ment a közeli helyiségbe, hogy elkérje még egyszer a jelvéyszámát, mert elsőre nem tudta megjegyezni. A rendőr ekkor annyit közölt a panasossal, hogy ő már egyszer elmondta, nem fogja többször, amelyet pökhendi, fölényeskedő stílusban tett meg.

Nem sokkal később a folyosón szembe jött a panasossal ugyanazon rendőr, amikor a panaszos ismét megkérdezte tőle a jelvéyszámát. A rendőr ekkor már egy szót sem volt hajlandó szólni, levegőnek tekintette a panaszt és továbbment.

A panaszos az ügyintézés során többször jelezte, hogy írásban kíván panaszt tenni, egyrészt az eljárás lefolytatása miatt, másrészt a rendőr viselkedésével szemben. A panaszos azonban nem kapott választ, hogy hogyan és mikor tehet panaszt, csak az intézkedés végén foglalkoztak ezen kérésével, mikor ismét nyomatékosan jelezte az ügyintézőnek, hogy panaszt kíván tenni. Az egyik rendőr végül utána járt annak, hogyan lehet panaszt tenni, majd azt mondta, hogy a Rendőrkapitányság vezetőjével kell a panaszosnak beszélni, akinél meg lehet tenni a panaszt. A kapitányságvezető ezután hamarosan megjelent, aki megkérdezte a panaszt, hogy miért akar panaszt tenni, majd megjegyezte, hogy a rendőr lehet nem járt el teljesen korrekten, ezért megígéri, hogy beszél vele. A panaszos azonban továbbra is ragaszkodott az írásbeli panasztételhez, hogy nyoma maradjon annak, és azt valóban kivizsgálják. Erre a kapitányságvezető közölte a panasossal, hogy majd a következő nap délelőtt tehet írásban panaszt, akkor lesz bent ugyanis a panaszfelvétellel megbízott ügyintéző. A panaszos erre visszakérdezett, hogy „Ez most valami vicc?”. És a panaszosnak az az érzése támadt, hogy le akarják rázni, és nagyon nem akarják, hogy írásban panaszt tegyen. Biztos úgy gondolták a rendőrök, hogy másnap úgysem fog visszamenni, hogy megtegye panaszát. A rendőrök az intézkedés során és végén sem tájékoztatták, hogy amennyiben panaszt kíván tenni, azt konkrétan melyik hatóságnál/osztálynál teheti meg. A panaszos kifogásolta, hogy az intézkedés során a kapitányságon nem tehetett panaszt. A panaszos a Testülethez fordulás lehetőségéről is csak az egyik nyomtatvány végén olvasott, amit mint kötelező tájékoztatást nyomtattak rá. Mindezek után a panaszos nem látta értelmét, hogy a Rendőrkapitányságra visszamenjen panaszt tenni.

Az intézkedés közben a panaszos sokadik felháborodására, illetve panaszának jelzésére az egyik rendőr annyit közölt, hogy nyugodjon meg, mindenki neve rajta lesz a papíron. Ehhez képest a panasossal szemben intézkedő két rendőr neve és azonosítója, és a vele szemben inkorrekt viselkedő rendőr adatai sem szerepeltek az iratokon, mindössze a határozatot hozó szabálysértési előadó és ügyintéző neve lett feltüntetve. Az előállítás időtartamáról kiállított igazoláson ugyan szerepel a panaszos fogvatartásáért felelős személy aláírása, azonban neve egyik panaszosnak átadott iratból sem derül ki, az aláírása pedig természetesen olvashatatlan.

A panaszos azt is hozzátette, hogy az egység vezetőjétől azt a tájékoztatást kapta, hogy a rendőr egyszer köteles közölni a jelvéyszámát, amelyet a panaszos sérelmesnek és jogszerűtlennek tart annak fényében, hogy neki ezt intézkedés alá vont személyként bármennyiszer kérdezik, köteles elmondania.

a) A panaszos beadványához csatolta az előállítás időtartamáról szóló igazolást, amely szerint a panaszos személyes szabadságát 2019. január 28-án 9 óra 20 perctől 9 óra 51 percig korlátozták. Hogy keletkezett-e a panaszosnak az előállítás alatt sérülése vagy panasza, a megfelelő részt az igazoláson nem húzták alá. Az igazoláson szerepel az Rtv. panaszjogra vonatkozó, 92. §-ának egy része. A panaszos megküldte a Rendőrkapitányság az intézkedés napján kelt közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt 30 000 forint pénzbírsággal sújtó határozatát is.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) B. r. őrmester, K. r. törzsőrmester és K. r. zászlós az intézkedés napján a panaszos ellen szabálysértési feljelentést tett az általa elkövetett közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: a KRESZ) 12. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról, és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabálysértési törvény) alapján minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt az alábbi tényállás alapján.

A rendőrök 2019. január 28-án a szolgálatuk teljesítése során 9 óra 20 perckor két főút kereszteződésében közlekedtek a szolgálati gépkocsival, B. település irányából T. település irányába, amikor is észlelték, hogy az egyik gépjármű a két főút kereszteződésénél kihelyezett, „Állj elsőbbségadás kötelező!” jelzőtáblát figyelmen kívül hagyva, megállás nélkül kikanyarodott jobbra, a T. település irányába vezető főútra. A panaszos cselekményével nem kényszerített senkit hirtelen fékezésre, illetve irányváltoztatásra.

A szabálysértést észlelve a gépjármű megállításra került, majd annak vezetőjét rendőri intézkedés alá vonták. Az intézkedő rendőr napszaknak megfelelő köszönést követően közölte nevét, rendfokozatát, beosztási helyét, illetve jelvéyszámát. Továbbá felszólította a panaszost, hogy adja át részére a vezetői engedélyét, személyi igazolványát, illetve a gépjármű forgalmi engedélyét is.

A panaszost, illetve a gépjárművét a Samsung Android telefonon keresztül ellenőrizték a KIR körözési rendszerben, melynek során megállapítást nyert, hogy a panaszos, illetve a gépkocsija körözésben nem szerepel, illetve a panaszos a járművezetéstől nincs eltiltva.

A rendőr a panaszossal közölte, hogy mivel vele szemben az eljárás azonnal lefolytatható, ezért gyorsított eljárás keretében előállítja a Rendőrkapitányságra további intézkedések megtétele végett. A panaszos az előállítás tényét tudomásul vette. A panaszos együttműködő magatartást tanúsított, ezért kényszerítőeszköz alkalmazása nélkül szállították be a Rendőrkapitányságra.

A szabálysértés elkövetéséről videofelvétel készült, melyet a feljelentéshez mellékeltek a rendőrök.

A panaszost a rendőrök felvilágosították panasztételi jogáról, amelyet ő tudomásul vett.

2) A rendőrség által megküldött 45 másodpercnyi hosszú videofelvételen látható, hogy a panaszos megállás nélkül kanyarodik jobbra, a főútra.

3) E. r. főhadnagy az intézkedés napján készített hivatalos feljegyzése szerint a Rendőrkapitányság hivatali helyiségében, B. r. őrmester jelenlétében megtekintette a Samsung Android típusú készüléken található felvételt, amelyen jól látható, amint a panaszos az általa

vezetett járművel szabálytalanul, megállás nélkül kanyarodott a T. település tartó főútvonalon. A panaszos a felvételt megtekintette és annak tartalmát elfogadta.

4) N. r. őrmester a panaszost 2019. január 28-án 9 óra 51 perctől 10 óra 15 percig hallgatta meg szabálysértési ügyben eljárás alá vont személyként.

A panaszos a meghallgatás során úgy nyilatkozott, hogy az előadó ismertette vele a szabálysértési feljelentést. A panaszos a szabálysértés elkövetését elismerte, elmondása szerint valóban megállás nélkül kanyarodott T. település irányába, annak ellenére, hogy a Stop táblát látta kihelyezve. A szabálysértés elkövetéséről készített felvételt megtekintette, a felvétel tartalmát elfogadja.

A panaszos kérte annak figyelembe vételét, hogy a munkája, illetve édesanyja gondozásához elengedhetetlen feltétele a vezetői engedély megléte. Elmondása szerint szabálysértés miatt soha nem volt még elmarasztalva, a továbbiakban körültekintőbben fog közlekedni.

5) B. r. őrmester 2019. március 21-én kelt jelentésében az alábbiak olvashatók.

B. r. őrmester 2019. január 28-án 7 óra és 19 óra közötti időszakban járőrszolgálatot látott el a Rendőrkapitányság illetékeségi területén K. r. zászlóssal, mely szolgálat során a délelőtti órákban csatlakozott hozzájuk K. r. törzsőrmester is. A rendőrök 9 óra 20 perckor főúton haladtak B. település irányából T. település irányába, mely során B. r. őrmester észlelte, hogy a panaszos két főút kereszteződésénél kihelyezett, „Állj elsőbbségadás kötelező!” jelzőtáblát figyelmen kívül hagyva, megállás nélkül kikanyarodott jobbra, T. település irányába. A rendőrök a szabálysértés észlelését követően a szolgálati gépkocsival a panaszos után mentek, majd a megkülönböztető fényjelzés és egy hangjelzés alkalmazásával jelezték részére az intézkedési céljukat, majd a megálló gépkocsi mellé érve a hangosbeszélőn történő felszólítással a szolgálati gépkocsi követésére szólította fel K. törzsőrmester a panaszost, melynek ő eleget tett. A rendőrök végül a panaszost az I. utca kereszteződésénél állították meg, mivel a balesetek elkerülése érdekében ott volt a legalkalmasabb hely az intézkedés foganatosításához. A panaszos által elkövetett szabálysértésről Samsung Nova mobil eszközzel kamerafelvételt készítettek a rendőrök, amelyet az eljárás során bemutatnak a panaszosnak.

B. r. őrmester és K. törzsőrmester vontak intézkedés alá a panaszost. Az intézkedést K. r. törzsőrmester tisztelegéssel, napszaknak megfelelő köszönéssel kezdte meg, majd közölte nevét, rendfokozatát, beosztási helyét, jelvéyszámát, valamint az intézkedés célját. Az intézkedés alatt K. r. zászlós a szolgálati gépkocsiban tartózkodott, mivel a szolgálatirányítóval volt vonalban. Az intézkedés során K. törzsőrmester 10 M mintájú szolgálati egyenruhát, B. r. őrmester és K. r. zászlós 12 M mintájú szolgálati egyenruhát viselt, amelyen rajta voltak az ékítmények (hímzett névtábla, hímezett rendfokozati jelzések, rendőrségi jelvény, állományjelző).

B. r. őrmester valamint K. r. zászlós a panaszosnak a Rendőrkapitányságon mondták el a nevüket, beosztási helyüket, valamint jelvéyszámukat, mivel a helyszíni intézkedés során az intézkedés vezetője K. törzsőrmester volt. Azzal kapcsolatban, hogy a panaszossal szemben a kapitányságon intézkedő szabálysértési előadók mikor azonosították magukat, B. r. törzsőrmester nyilatkozni nem tudott.

A rendőri intézkedés jogalapja a KRESZ. 12. §. (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a Szabálysértési törvény 224. §. szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése volt, továbbá az, hogy Országos Rendőr-főkapitány a megye egész közigazgatási területére fokozott ellenőrzést rendelt el 2019. március 6. napjáig.

Az intézkedés során a panaszost az Rtv. 29. §. (1) bekezdés alapján igazoltatták, melynek a panaszos személyi igazolványának, vezetői engedélyének és a gépkocsi forgalmi engedélyének átadásával eleget tett. A panaszossal szemben B. r. őrmester Dräger típusú alkoholszondát alkalmazott, amely negatív eredményt mutatott. A panaszos, valamint az általa vezetett gépkocsi

adatait Samsung Nova Mobile eszközön keresztül ellenőrizték a rendőrök a KEK-KH és KÖNYIR rendszerekben. Az adatok ellenőrzését követően, mivel a panaszos egy olyan szabálysértést követett el, amely a Rendőrkapitányság illetékességi területén a fő balesetet kiváltó okok között szerepel, valamint pont olyan helyen követte el, ahol több baleset is előfordult az elmúlt évben, ezért a Tevékenység Irányítási Központ ügyeletesén keresztül a Rendőrkapitányság vezetőjével történő egyeztetést követően az Rtv. 33. §. (1) bekezdés f) pontja alapján előállítás és gyorsított szabálysértési eljárás kezdeményezése mellett döntöttek a rendőrök.

A panaszost tájékoztatta K. r. törzsőrmester arról, hogy az elkövetett szabálysértés miatt gyorsított szabálysértési eljárás lefolytatása érdekében el fogják állítani a Rendőrkapitányságra, melyet a panaszos megértett és tudomásul vett. Majd a rendőrök a gépkocsijával bekísérték a Rendőrkapitányságra, ahol a földszinti folyosóra ültették le, a személyi szabadságot korlátozó intézkedésről szóló rendőri jelentés, valamint a szabálysértési feljelentés megírásáig.

A panaszos az intézkedés során folyamatosan fennhangon beszélt, valamint kifejtette véleményét, melyben többször degradálóan beszélt a rendőrségről, valamint a foganatosított intézkedésről. Az intézkedés során mivel nevezett személy oly mértékben hangosan beszélt, hogy az a Rendőrkapitányság többi irodájában dolgozó megzavarására alkalmas volt, ezért K. r. zászlós határozottan felhívta a figyelmét, hogy tartózkodjon ezen magatartástól, és ne zavarja a kapitányságon dolgozók munkáját, továbbá tájékoztatta, hogy amennyiben problémája van a rendőri intézkedéssel szemben, azt az intézkedéstől számított 20 napon belül megteheti a Testületnél, valamint 30 napon belül bármelyik rendőrkapitányságon szóban, vagy akár írásban is. Ekkor B. r. törzsőrmester és K. r. zászlós is elmondta a panaszos részére a nevüket és rendfokozatunkat, valamint jelvéyszámunkat. Ezután átadták a panaszost az Igazgatásrendészeti Alosztály főelőadója E. r. főhadnagy részére.

K. r. zászlós többszöri felszólítás után határozottan közölte a panaszos részére, hogy a hangos véleménynyilvánítását fejezze be, mert zavarja vele a kapitányságon dolgozó személyeket, amely a panaszosnak nem tetszett, majd felemelte a hangját, amire K. r. zászlós ismételt közölte részére, hogy rendőrségi épületben van, ezért annak megfelelően viselkedjen.

A jelentés szerint a panaszos előállításának jogalapja az Rtv. 33. §. (2) bekezdés f) pontja volt, amely lehetőséget ad a rendőrök részére, hogy akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható előállíthassák az illetékes szerv elé. Az előállításra az Rtv. 33. §. (2) bekezdés f) pontja csak lehetőséget, nem pedig kötelezettséget ír elő, azonban a rendőrök amiatt döntöttek mellette, mivel a Rendőrkapitányság illetékességi területén megnövekedett a személyi sérüléssel járó balesetek száma, amelynek egyik fő kiváltó oka az elsőbbségadási kötelezettség figyelmen kívül hagyása, valamint a speciális és generális prevenciót legfőképpen az szolgálja, ha az elkövető legrövidebb időn belül megkapja a szankciót. Továbbá a Rendőrkapitányság vezetőjének elvárása, hogy a személyi sérüléssel járó balesetek számának csökkentése érdekében, a fő balesetet kiváltó okok tetten ért elkövetőivel szemben, amennyiben lehetőség van rá, élni kell a gyorsított szabálysértési eljárás kezdeményezésének lehetőségével.

A helyszíni intézkedés során a panaszost K. r. törzsőrmester tájékoztatta arról, hogy az előállítására a fenti okok miatt kerül sor.

Az előállítás 2019. január 28. napon 9 óra 20 perctől 9 óra 51 percig tartott, amelyet követően a panaszost átadták az Igazgatásrendészeti Alosztály főelőadója E. r. főhadnagynak.

A helyszíni intézkedéssel kapcsolatos iratokat és az előállítás idejéről szóló igazolást, miután Közrendvédelmi Alosztályvezető revíziózta a helyszíni intézkedést kezdeményező rendőrök által megírt iratokat, átadta a panaszosnak, aki szintén tájékoztatta a panaszost arról, hogy panaszát, hol és milyen formákban teheti meg.

A Rendőrkapitányság épületében a főelőadónak történő átadást megelőzően K. r. zászlós szóban tájékoztatta a panaszost a rendőri intézkedéssel szembeni panasztételi lehetőségekkel kapcsolatban, valamint K. r. törzsszászlós is tájékoztatta mielőtt az igazolást átadta részére, amelyet a panaszos aláírt.

6) K. r. törzsőrmester és K. r. zászlós a fentiekkel azonos módon számolt be a panaszüggyel kapcsolatban.

7) K. r. törzsszászlós 2019. március 14-én kelt jelentésben az alábbiak szerint nyilatkozott a panaszüggyel kapcsolatban.

K. r. törzsszászlós rendőri intézkedés során nem volt jelen, így az annak alapjául szolgáló körülményekről nem tudott nyilatkozni.

K. r. törzsszászlós eljárási cselekményt nem foganatosított a panaszossal szemben, hanem csak az előállításról szóló igazolást adta át részére, mielőtt távozott volna a kapitányság épületéből.

A panaszos meghallgatása közben N. r. őrmester jelezte K. r. törzsszászlósnek, hogy a panaszos a rendőri intézkedéssel szemben panasszal kíván élni, ezért K. r. törzsszászlós, mint az intézkedő rendőrök előjárója N. r. őrmester irodájához ment, ahol a folyosón tájékoztatta a panaszost a rendőri intézkedéssel szembeni panasztételi lehetőségekről és arról, hogy a panaszt az intézkedéstől számított 20 napon belül megteheti a Testületnél, valamint 30 napon belül bármelyik rendőrkapitányságon szóban, vagy akár írásban is, továbbá megkérdezte a panaszost, hogy miért sérelmezi az intézkedést. A panaszos úgy nyilatkozott, hogy ő tudja, hogy szabályt segett, de az egyik rendőr hozzáállása szerinte nem volt megfelelő. Elmondta továbbá, hogy az előállítást sérelmezi illetve, hogy többször felemelte a hangját nem tetszését kifejezve az intézkedéssel kapcsolatban, melynek abbahagyására K. r. zászlós erőteljesen szólította fel. A panaszos szerint ezt nem tehette meg. K. r. törzsszászlós közölte a panaszossal, hogy az ügygel kapcsolatban meg fogja hallgatni K. r. zászlóst, hogy kiderítse pontosan mi történt, és elbeszélget vele, amennyiben szükségesnek látja. A panaszos erre azt mondta, hogyha ezt K. r. törzsszászlós megígéri neki, akkor ő nem szeretne panaszt tenni. Ez a beszélgetés az igazgatásrendészeti kolléga irodája előtt zajlott a meghallgatást követően és körülbelül 5 percig tartott.

8) E. r. főhadnagy 2019. március 18-án kelt jelentése szerint a rendőri intézkedés során nem volt jelen, hanem ő és N. r. őrmester – mint szabálysértési előadók vettek részt – az ügyben. Mindketten polgári ruházatot viseltek.

A szabálysértési hatóság a rendőri feljelentésben, valamint a rendelkezésre álló videofelvételen látottak alapján folytatta le az eljárást.

A panaszos előállítás 2019. január 28-án 9 óra 51 percre, az igazgatásrendészeti szolgálati ág részére történő átadásig tartott. Az igazgatásrendészeti szolgálati ágon belül az iratokat N. r. őrmester vette át, melynek során E. r. főhadnagy is jelen volt, ezt követően a panaszos meghallgatására és a határozat meghozatalára került sor. A határozatot 2019. január 28-án 10 óra 22 perckor hirdette ki N. r. őrmester a panaszos részére, majd a határozat 1 példányát és a befizetésre szolgáló csekkszelvényt átadta neki.

A panaszossal szemben foganatosított szabálysértési eljárás során E. r. főhadnagy felügyelte N. r. őrmester munkáját, valamint megmutatta a panaszos részére az intézkedés alapjául szolgáló videofelvételt, amelyről hivatalos feljegyzést készített. A felvétel bemutatása a panaszos részére körülbelül 3-5 percet vehetett igénybe.

N. r. őrmester – szóban, a meghallgatás időtartama alatt – tájékoztatta a panaszost arra vonatkozóan, hogy a rendőri intézkedéssel szembeni panaszát az intézkedéstől számított 20 napon belül megteheti a Testületnél, valamint 30 napon belül bármelyik rendőrkapitányságon szóban, vagy akár írásban is, valamint azt is elmondta, hogy az igazolást, amit kapni fog az előállításról, azon is rajta lesznek az elérhetőségek, ahol panasszal lehet élni.

E. r. főhadnagy az intézkedő rendőr hangnemére és bánásmódjára vonatkozóan nem tudott nyilatkozni, tekintettel arra, hogy a rendőri intézkedésnél nem volt jelen.

A Rendőrkapitányság épületében – az előállítást követő pár percen belül – E. r. főhadnagy megjelent az irodában, ekkor tájékozódott arra vonatkozóan, hogy milyen ügyben került sor az előállításra, illetve kollégái figyelmét felhívta arra vonatkozóan, hogy a szabálysértés elkövetéséről készült felvételt készítsék elő megtekintés céljából. Mindez pár percet vett igénybe, ezen idő alatt az intézkedő rendőrök és az előállított személy között szóváltás nem hangzott el.

9) N. r. őrmester 2019. március 11-én kelt jelentésében az alábbiak olvashatók.

N. r. őrmester a meghallgatás megkezdése előtt közölte a nevét, rendfokozatát a panaszossal. A szabálysértési eljárás lefolytatása során tájékoztatta a panaszost arról, hogy a rendőri intézkedéssel szembeni panaszát az intézkedéstől számított 20 napon belül megteheti a Testületnél, valamint 30 napon belül bármelyik rendőrkapitányságon szóban, vagy akár írásban is, valamint az igazoláson, amit kapni fog az előállításról, azon is rajta lesznek az elérhetőségek, ahol panasszal lehet élni. Továbbá a rendőri intézkedéssel szembeni panasztételi lehetőségre vonatkozóan tájékoztatást K. r. törzssászlós is megadta a panaszos részére, mielőtt az előállítás időtartamáról szóló igazolást átadta részére.

A panaszos meghallgatása során sérelmezte az előállítás tényét, melyet elmondása szerint korábban közölt is a vele szemben intézkedő rendőrök felé, azonban az egyik szolgálatban lévő rendőr felszólította, hogy tartózkodjon az effajta magatartástól és az előállítás tartama alatt megnyilvánulásával ne zavarja az írásos tevékenységet folytató kollégákat.

A panaszos meghallgatása 2019. február 28-án 10 óra 15 perckor fejeződött be, melyet követően N. r. őrmester tájékoztatta a panasztételi lehetőségéről, mellyel élni kívánt, ezért N. r. őrmester távbeszélő útján értesítette a Rendőrkapitányság épületében tartózkodó parancsnokot, K. r. törzssászlós Közrendvédelmi Alosztályvezetőt.

Mivel a gyorsított eljárás lefolytatták a panaszossal szemben, N. r. őrmester átadta részére az ügydöntő határozatot, valamint visszaadta a személyes iratait, illetve a gépjármű forgalmi engedélyét, ezután az irodája előtti folyosón tartózkodó K. törzssászlóshoz kísérte. A beszélgetésük során N. r. őrmester már nem volt jelen, mivel visszament az irodájába, azonban azt még hallotta, hogy K. r. törzssászlós is tájékoztatta a panasztételi lehetőségekről a panaszost. Ezt követően K. r. törzssászlós visszakísérte N. r. őrmesterhez a panaszost, aki ezt követően megkapta az előállítás időtartamáról szóló igazolást, majd a Rendőrkapitányságról távozott.

N. r. őrmester a meghallgatás során tájékoztatta a panaszost arra vonatkozóan, hogy a Szabálysértési törvény 52. § (2)-(3) bekezdése alapján eljárás alá vont személyként az ügy iratait megtekintheti az eljárás bármely szakaszában, azokról másolatot kérhet, illetve készíthet. A panaszos a jogaira történt figyelmeztetést megértette, melynek tényét a meghallgatási jegyzőkönyvben aláírásával hitelesített, azonban az eljárás lefolytatását követően nem jelezte azt, hogy bármelyik iratból másolatot kérne.

N. r. őrmester rögzítette, hogy a panaszos előállítása, illetve a panaszos és K. r. zászlós között kialakult szóváltás időtartama alatt nem volt jelen, arról érdemben nyilatkozni nem tudott. N. r. őrmester a panaszos által elmondottak alapján szerzett tudomást a konfliktusról.

10) A kapitányságvezető átirata szerint a panaszos a Megyei Rendőr-főkapitányságra is megtette panaszát, amely alapján megindult a panasz eljárás a Rendőrkapitányságon 2019. február 19-én. Azonban az eljárás 2019. február 28-án a Testület vizsgálatának végéig, figyelemmel az Rtv. 93. § (3)-(4) bekezdésére felfüggesztésre került.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos az Rtv. és rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: a Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye a II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

a) A panaszos elmondása szerint 2019. január 28-án, főúton haladt Ny. város irányába, amikor egy stop táblánál nem tett eleget a megállási kötelezettségének, melyet egy éppen arra haladó járőr észlelt.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 8-9. §-a az alábbiakkal egészíti ki. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A hivatkozott rendelkezések egyértelműen rögzítik, hogy a rendőr köteles intézkedést kezdeményezni, ha szabálysértő magatartást észlel. Jelen esetben a rendőrségi iratok szerint a rendőrök azért vonták intézkedés alá a panaszost, mert, „Állj elsőbbségadás kötelező!” jelzőtáblát figyelmen kívül hagyva, megállás nélkül kikanyarodott jobbra a T. település irányába vezető főútra.

A rendőrség előadása alapján felmerülhetett a gyanú, hogy a panaszos magatartásával a KRESZ 12. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat. A hivatkozott rendelkezés az elsőbbséget szabályozó jelzőtábla többek között említi az „ÁLLJ! Elsőbbségadás kötelező”, amely a tábla azt jelzi, hogy az útkereszteződésnél - a megállás helyét jelző útburkolati jel előtt, ilyen útburkolati jel hiányában az útkereszteződésbe való behaladás előtt - meg kell állni, és az a) pontban (az útkereszteződésben elsőbbséget kell adni a keresztező (betorkolló) úton - illetőleg, ha a jelzőtábla alatt az útkereszteződés alaprajzi vázlatát feltüntető kiegészítő tábla van, az ezen vastag vonallal jelzett úton- érkező jármű részére) említett úton érkező jármű részére elsőbbséget kell adni. Mindezek alapján felmerült a gyanú, hogy a panaszos a Szabálysértési törvény 224. § (1) bekezdése szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértését követte el. A Szabálysértési törvény említett szakasza szerint „aki a KRESZ meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §- a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el”.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A rendőrök nyilatkozatai alapján, továbbá tekintettel arra, hogy maga a panaszos is elismerte, hogy nem tett eleget megállási kötelezettségének, a Testület elfogadta, hogy az adott helyzetben szabálysértés gyanúja miatt intézkedtek a rendőrök. **Így a rendőri intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

b) A rendőrségi iratokból tudhatjuk, hogy a panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatták.

A hivatkozott jogszabályhely intézkedéskor hatályos rendelkezése szerint a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület megítélése szerint szabálysértés elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend, közbiztonság védelme érdekében fogantatosított igazoltatást megalapozza, ezért **a panaszos igazoltatásához a Rtv. 29. § (1) bekezdés I. fordulata megfelelő jogalapot biztosított, ezért nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga.**

A Testület megjegyzi, hogy a fenti hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből összeolvasásából kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre (pl. szabálysértés) utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. (Míg az Rtv. 29. §-a alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.)

A Testület ugyanakkor leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben állást foglalni, hogy a panaszos magatartásával megvalósította-e a KRESZ szabályainak megsértését.

2) A Testület vizsgálta a panaszos előállításának jogszerűségét, mivel a panaszos az előállítást aránytalannak ítélte meg a szabályszegés mértékéhez képest.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint mivel a panaszos egy olyan szabálysértést követett el, amely a Rendőrkapitányság illetékességi területén a fő balesetet kiváltó okok között szerepel, valamint pont olyan helyen követte el, ahol több baleset is előfordult az elmúlt évben, ezért a Tevékenység Irányítási Központ ügyeletesén keresztül a Rendőrkapitányság vezetőjével történő egyeztetést

követően az Rtv. 33. §. (1) bekezdés f) pontja alapján a panaszos előállítása és gyorsított szabálysértési eljárás kezdeményezése mellett döntöttek a rendőrök.

Az Rtv. fent idézett szakasza szerint „a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani”.

A Szabs. tv. 73. §-a szerint a rendőrség szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés esetén a tetten ért eljárás alá vont személyt gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából őrizetbe veheti. A tettenérésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni akkor is, ha a szabálysértés helyszínéről elmenekült elkövetőt a rendőrség az elkövetéstől számított negyvennyolc órán belül elfogja. [(1)] A szabálysértési őrizet a bíróság érdemi végzésének meghozataláig, de – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – legfeljebb hetvenkét óráig tart. Az eljárás alá vont személyt nyomban szabadon kell bocsátani, ha a szabálysértési őrizet tartama alatt a bíróság a gyorsított eljárást nem folytatta le vagy nem szabott ki szabálysértési elzárást. [(2)].

Az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pont II. fordulata alapján csak akkor lehetséges az előállítás, ha az eljárás azonnal lefolytatható. Összhangban az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésével továbbá az is megállapítható, hogy az eljárás azonnali lefolytatásáról abban az esetben beszélhetünk, amennyiben legfeljebb 12 (8 + 4) órán belül érdemi döntés hozható. Emellett az Rtv. 15. §-a szerinti arányosság elve általános követelményének is érvényesülnie kell a szabadságelvonással járó intézkedés esetén. A Testület mindezekre tekintettel korábbi állásfoglalásaiban kimondta, hogy kizárólag olyan cselekmények esetében alkalmazható ez a fajta előállítás, amelyeket szabálysértési őrizet, bíróság elé állítás vagy büntetőeljárásban őrizet vagy bíróság elé állítás követ [például a Testület 27/2016. (II. 4.) sz. állásfoglalása]. A Testület ezen álláspontját támasztja alá a Dr. Márton Anikó (r. százados), a Nemzeti Közszerzői Egyetem korábbi oktatója egy 2014-ben készített tanulmányban (A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet anomáliái), sőt továbbvitte a gondolatot: „A kiterjesztő értelmezés elfogadása törvénytelen és jogalap nélküli előállítások végrehajtásához vezetne, amelyel összefüggésben ’elkövetett’ cselekmény alkalmas lehet a Btk. 304. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő jogellenes fogvatartás büntetnének megállapítására [...] Ebből kifolyólag pedig a rendőrségnek kártérítési kötelezettsége is keletkezhet, hiszen az Alaptörvény IV. Cikk (4) bekezdése értelmében ’akinek szabadságát alaptalanul vagy törvénytelenül korlátozzák, kárának megtérítésére jogosult’ ”.

A Testület megállapítása szerint a rendőr az előállítást az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pont II. fordulata a Szabs. tv. 124. §-a szerinti gyorsított bíróság elé állítás lefolytatása céljából alkalmazhatja jogszerűen, amikor annak valamennyi törvényi feltétele fenáll. Ebből következően mindazon esetekben, amikor a szabálysértés észlelése esetén a rendőr helyszíni bírság kiszabásával lép fel a jogsértő cselekmény elkövetőjével szemben, vagy amikor szabálysértési feljelentést tesz, ami alapján meghallgatás nélküli eljárásban hoz határozatot (102. §), vagy meghallgatás alapján (104. §) dönt a szabálysértési felelősség kérdésében – ismételt hangszúlyozva a fentebb rögzítetteket, miszerint a rendőr döntési jogosultsággal bír, hogy melyik formát választja – nem lehet az előállítást „az eljárás azonnal lefolytathatóságára” hivatkozva foganatosítani.

Jelen esetben a Testület megállapítja azt, hogy a rendőrség – miután nem a helyszíni bírságolás mellett döntött – akkor járt volna el jogszerűen, ha (a további eljárás lefolytatásához szükséges adatai rögzítését követően) tájékoztatja a panaszost: szabálysértési feljelentést tesznek ellene, és a

továbbiakban a szabálysértési hatóság jár el az ügyben. **A Testület megállapítása szerint jelen esetben az előállítás jogalapja hiányzott, ami által súlyosan sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.**

3) A Testület értékelte a rendőri hangnemet és bánásmódot.

A panaszos arról is beszámolt, hogy az ügyintézés folyamán, a kapitányságon konfliktusba keveredett az egyik rendőrrel, aki egyébként nem intézkedett vele szemben. A rendőr arrogáns volt és ordította vele. És miután még egyszer elkérte a panaszos a jelvéyszámát, pökhendi, fölényeskedő stílusban közölte, hogy többször nem fogja. Nem sokkal később a folyosón szembe jött a panaszossal ugyanazon rendőr, amikor a panaszos ismét megkérdezte tőle a jelvéyszámát. A rendőr ekkor már egy szót sem volt hajlandó szólni, levegőnek tekintette a panaszost és továbbment.

A rendőrségi jelentések tanúsága szerint a panaszos az intézkedés során folyamatosan fennhangon beszélt, valamint kifejtette véleményét, melyben többször degradálóan beszélt a rendőrségről, valamint a foganatosított intézkedésről. Az intézkedés során mivel nevezett személy oly mértékben hangosan beszélt, hogy az a Rendőrkapitányság többi irodájában dolgozó megzavarására alkalmas volt, ezért K. r. zászlós határozottan felhívta a figyelmét, hogy tartózkodjon ezen magatartástól, és ne zavarja a kapitányságon dolgozók munkáját, továbbá tájékoztatta, hogy amennyiben problémája van a rendőri intézkedéssel szemben, azt az intézkedéstől számított 20 napon belül megteheti a Testületnél, valamint 30 napon belül bármelyik rendőrkapitányságon szóban, vagy akár írásban is.

K. r. zászlós többszöri felszólítás után határozottan közölte a panaszos részére, hogy a hangos véleménynyilvánítását fejezze be, mert zavarja vele a kapitányságon dolgozó személyeket, amely a panaszosnak nem tetszett, majd felemelte a hangját, amire K. r. zászlós ismételten közölte vele, hogy rendőrségi épületben van, ezért annak megfelelően viselkedjen.

A Testület a panasz ezen része kapcsán figyelemmel volt Rtv. 2. §-ára, amelynek értelmében a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárának közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek

kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházta fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A panaszos állítása szerint K. r. zászlós arrogáns és fölényeskedő volt és ordítozott vele, ezzel szemben a rendőrök a Testület megkeresésére a rendőri hangnem és bánásmódra vonatkozóan úgy nyilatkoztak, hogy K. r. zászlós többször határozottan szólította fel a panaszost, hogy a kapitányságon hangos véleménynyilvánításával hagyjon fel. **Mivel a Testület a panaszos és a rendőrök állítása között feszülő ellentmondást nem tudta feloldani egyéb bizonyíték hiányában, úgy foglalt állást a rendőri hangnemmél és bánásmóddal kapcsolatban, hogy a panaszos emberi méltósághoz való alapjogának sérelme nem megállapítható.**

4) A panaszos kifogásolta, hogy a vele szemben intézkedő két rendőr neve és azonosítója, és a vele szemben inkorrekt viselkedő rendőr adatai sem szerepeltek a rendőrségi iratokon, mindössze a határozatot hozó szabálysértési előadó és ügyintéző neve lett feltüntetve. Az előállítás időtartamáról kiállított igazoláson ugyan szerepel a panaszos fogvatartásáért felelős személy aláírása, azonban neve egyik panaszosnak átadott iratból sem derül ki, az aláírása pedig természetesen olvashatatlan. K. r. zászlós továbbá csak egyszer volt hajlandó megadni a jelvéyszámát, amit a panaszos nem tudott megjegyezni. A panaszos azt is hozzátette, hogy az egység vezetőjétől azt a tájékoztatást kapta, hogy a rendőr egyszer köteles közölni a jelvéyszámát.

A rendőrök szolgálati fellépés módját az Rtv. 20. § (2) bekezdése szabályozza, amely szerint „a rendőr az intézkedés megkezdése előtt köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni”.

A rendőri intézkedés alakításait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A rendőrök azonosítási kötelezettségével kapcsolatban az Rtv. fent idézett szakasza azt írja elő, hogy a rendőr, amennyiben annak eredményességét nem veszélyezteti, az intézkedés megkezdésekor köteles nevét és azonosítószámát közölni, nem tartalmaz azonban előírást arra vonatkozóan, hogy a rendőröknek rendőrségi irat alapján is beazonosíthatónak kell lenniük. Ugyanakkor a fenti jogszabályi előírásból levezethető a rendőr azon kötelezettsége, hogy az intézkedés alá vont kérdésnek eleget téve elismételje azonosítószámát, illetve biztosítsa annak lejegyzését.

Az intézkedés napján kelt szabálysértési feljelentésből és a márciusban készített jelentésekből egyaránt az derült ki, hogy a panaszossal szemben intézkedést megkezdő K. r. törzsőrmester eleget tett azonosítási kötelezettségének. A rendőri jelentések szerint B. r. őrmester és K. r.

zászlós is azonosította magát, azonban csak a kapitányság épületében, mivel a helyszínen nem intézkedtek a panaszossal szemben. A rendőrségi iratok alapján N. r. őrmester is közölte nevét és rendfokozatát a panaszossal a meghallgatás megkezdése előtt.

A Testület csupán a panaszosi és rendőri előadásokra támaszkodva nem tudta maradéktalanul a tényállást felderíteni, arra vonatkozóan, hogy a rendőrök szolgálati fellépés módja megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

5) A panaszos előadta, hogy az ügyintézés során többször jelezte, hogy írásban kíván panaszt tenni, egyrészt az eljárás lefolytatása miatt, másrészt a rendőr viselkedésével szemben. A panaszos azonban nem kapott választ, hogy hogyan és mikor tehet panaszt, csak az intézkedés végén foglalkoztak ezen kérésével, mikor ismét nyomatékosan jelezte az ügyintézőnek, hogy panaszt kíván tenni. Az egyik rendőr végül utána járt annak, hogy hogyan lehet panaszt tenni, majd azt mondta, hogy a Rendőrkapitányság vezetőjével kell a panaszosnak beszélni, akinél meg lehet tenni a panaszt. A kapitányságvezető ezután hamarosan megjelent, aki megkérdezte a panaszost, hogy miért akar panaszt tenni, majd megjegyezte, hogy a rendőr lehet nem járt el teljesen korrekten, ezért megígéri, hogy beszél vele. A panaszos azonban továbbra is ragaszkodott az írásbeli panasztételhez, hogy nyoma maradjon annak, és valóban kivizsgálásra kerüljön. Erre a kapitányságvezető közölte a panaszossal, hogy majd a következő nap délelőtt tehet írásban panaszt, akkor lesz bent ugyanis a panaszfelvétellel megbízott ügyintéző. A rendőrök az intézkedés során és végén sem tájékoztatták, hogy amennyiben panaszt kíván tenni, azt konkrétan melyik hatóságnál/osztálynál teheti meg. A panaszos kifogásolta, hogy az intézkedés során, kapitányságon nem tehetett panaszt. A panaszos a Testülethez fordulás lehetőségéről is csak az egyik nyomtatvány végén olvasott, amit mint kötelező tájékoztatást nyomtattak rá.

A szabálysértési feljelentés szerint a rendőrök tájékoztatták a panaszost panaszjogáról. A rendőri jelentések szerint K. r. zászlós, mikor határozottan felhívta a panaszos figyelmét, hogy tartózkodjon a hangos véleménynyilvánítástól, továbbá tájékoztatta, hogy amennyiben problémája van a rendőri intézkedéssel szemben, az intézkedéstől számított 20 napon belül megteheti a panaszát a Testületnél, valamint 30 napon belül bármelyik rendőrkapitányságon szóban, vagy akár írásban is. N. r. őrmester – szóban, a meghallgatás időtartama alatt – tájékoztatta a panaszost a fentiek szerint, valamint azt is elmondta, hogy az igazolást, amit kapni fog az előállításról, azon is rajta lesznek az elérhetőségek, ahol panasszal lehet élni. A panaszos meghallgatása közben N. r. őrmester jelezte K. r. törzszászlós, hogy a panaszos a rendőri intézkedéssel szemben panasszal kíván élni, ezért K. r. törzszászlós, mint az intézkedő rendőrök előjárója N. r. őrmester irodájához ment, ahol a folyosón tájékoztatta a panaszost a rendőri intézkedéssel szembeni panasztételi lehetőségekről, továbbá megkérdezte a panaszost, hogy miért sérelmezi az intézkedést. A panaszos úgy nyilatkozott, hogy ő tudja, hogy szabályt szegett, de az egyik rendőr hozzáállása szerinte nem volt megfelelő. Elmondta továbbá, hogy az előállítást sérelmezi illetve, hogy többször felemelte a hangját nem tetszését kifejezve az intézkedéssel kapcsolatban, melynek abbahagyására K. r. zászlós erőteljesen szólította fel. A panaszos szerinte ezt nem tehette meg. K. r. törzszászlós közölte a panaszossal, hogy az ügyel kapcsolatban meg fogja hallgatni K. r. zászlóst, hogy kiderítse pontosan mi történt, és elbeszélget vele, amennyiben szükségesnek látja. A panaszos erre azt mondta, hogyha ezt K. r. törzszászlós megígéri neki, akkor ő nem szeretne panaszt tenni.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés II. fordulata alapján „az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont

személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről”.

A Szolgálati Szabályzat 31. § (7) bekezdése szerint „elhelyezéskor a fogvatartottat nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról”.

A Testület a felek ellentmondó előadása és egyéb bizonyítási eszköz hiányában, abban a kérdésben sem tudott megalapozott döntést hozni, hogy a panaszost megfelelő módon tájékoztatták-e a panaszjogáról, illetve annak gyakorlását biztosították-e számára, ezért a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem volt megállapítható.

A Testület felhívja a figyelmet, hogy 2019. január 1-jén hatályba lépett törvénymódosítás értelmében a Testülethez a panaszt az intézkedéstől számított 30 napon belül lehet előterjeszteni.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése során megállapította, hogy rendőrök közlekedési szabálysértés gyanúja miatt jogszerűen vonták intézkedés alá a panaszost, akinek igazoltatása is a közrend, közbiztonság védelme érdekében megalapozott volt, ezért nem sérült a panaszos tisztességes, illetve személyes adatok védelméhez való joga. Ugyanakkor a felek ellentmondó előadása és egyéb bizonyítási eszköz hiányában nem tudott megalapozott döntést hozni, hogy a rendőri hangnem és bánásmód, valamint a szolgálati fellépés mód megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak, ezért az alapjogsérelme ezen kifogások kapcsán nem volt megállapítható. A Testület abban a kérdésben sem tudott megnyugtatóan állást foglalni, hogy a panaszost megfelelő módon tájékoztatták-e a panaszjogáról, illetve annak gyakorlását biztosították-e számára, ezért a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem volt megállapítható. A panaszos előállítása ugyanakkor jogalap nélkül történt, ami súlyosan sértette a személyi szabadsághoz való jogát.

Az alapjog sérelme elérte azt a szintet, amely a Testület súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalását megalapozza. Ennek megfelelően a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján – az állásfoglalást megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

A Testület nyomatékosan felhívja a rendőrség figyelmét, hogy a Szabálysértési törvény nem tartalmaz szabályokat olyan, a rendőrség által „gyorsított szabálysértési eljárásnak” nevezett eljárási formára, amelyben a panaszos előállítását követően a meghallgatásával (vagy meghallgatása nélkül) határozat születik, amit helyben kézbesítenek is számára. Ezért az ilyen „eljárás” lefolytatásához – az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pont II. fordulatára hivatkozással – történő előállítás ezen okból kifolyólag sem felel meg a jogszabályoknak. [A Testület 190/2018. (IX. 27.) és 176/2018. (IX. 27.) számú Állásfoglalás]

Budapest, 2019. június 13.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné Dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület